

KÉZFOGÁSOK

LOIZE KRAKAR

QUARTIER LATIN

*A fekete lány fekete fiút szül.
A fehér lány is fekete fiút szül.
Az utcákon fekete Krisztus jár.
Az oltárokon fekete Szűz honol.*

*Feketék lettetek, mindennap feketébbek,
mi viszont egyre fehérebbek.
Jöttetek s tanítottatok fehér tankönyvekből
fehér imákra s járásra a nem nekünk
szánt fehér városok útvonalain.
Azt mondtátok, fehér szívvel kell
meghalnunk, ha a fehér isten elé
akarunk jutni a fehér tartományba,
hol csillagházak tündökölnek.*

*Apáink fekete isteneit kérjük
fekete Szűzanyáért s fekete Krisztusért,
azok értik meg a fekete imát
a kék szélért.*

*Fehér országban hántjuk immár,
a nagy napóitrom magvait,
és szül fekete fiút a fekete lány
és szül fekete fiút a fehér is
és aki fekete fiút szül,
az mind a fekete Krisztushoz fohászkodik,
ki előttünk jár az aszfaltsivatagon
és mindennap jóltart minket
az éhség öt kenyérével
és két halával a szomjnak a napon,
mely egyedül maradt meg fehérnek.*

EBEK

Láncosak. És lánctalanok. Ebek.
Ebek szukák és szüzek oldalán: ebek.
Körülugatnak. Körülnyaldosnak. Ebek
szimatolják: hol marjanak rajtunk, ebek,
jól táplált, frissen idomított ebek
neked esnek s egy villanat és már cafrang
a férfiasságod, nem vagy többé. Mert nem vagy eb.
Eb akarok lenni. Ebeket pusztító
eb. Korántsem koslató, megféleldeznék magamról
és megölném a szukát, mielőtt
új szukát foganna. Szukák, olyan ebeket
nemzettek, mik megnyaldosnak minket vég előtt,
hogy tudnánk, végre megtudhatnánk,
hol rejlik az ördög, amit ezer éve keresünk
és nem találunk. Ki tépi cafranggá a holnapi
lágerban a férfiasságunkat, míg mellettünk
szeretteinket ölelik, holott azokat voltaképpen
Che Guevara és Krisztus kereste mind, az én
barátaim. Vonítsatok, kis szukák,
halott barátaim igazára. Vonítsatok!

MUSÉE DU JEU PAUME

Csordultig vagyok vörös szomjjal, ó, Olympia,
fehér mezeje te az örömnék! Valaki
rózsát hozott: a csokor szelíd fákljaként
világította meg a habágyat, hol Olympia meztelen
fülelt a sötétségbe. Fekete kandúr
settegg az üres fészek mellett, vihar verte le
a májusi lombú ágról. Idekint hallgatom
az eget: új, fekete sereget toboroz
föld elleni hadjáratra.

A föld szomjába
mártom ujjamat s írom a viharra —
világa vet magot a szántóföldbe —
a várakozás halhatatlanságának himnuszát. Ki
oldja ki ma éjszaka a kebleit,
a várakozását, ki űzi ágya mellől
a kandúrt, s ki változtatja
megtért fecskepárrá a kebleit,
ki veszi ki a tüskét a
szerelemtől sötét rózsza szívéből?

ÖREGEK

— *Ki tesz majd elém meleg levest és
friss cipőt, ha fáradtan és éhesen megjövök?*
— *Ki lesz majd velem esténte a konyhában s kinek
simítom el, öreg és magános, magam mellett a lepedőt?*
— *Baráti kezét ki nyújt majd nekem, mondja,
s ki teszi elém meleg papucsomat fárasztó út után?*
— *Ki segíti buszra vinni a csomagom? vagy
magánosan akkor már nem is utazom sehova?*
— *Ki félt majd akkor is, ha barátaimmal vagyok,
ha bánatommal gubbasztok a sörözőben magányosan?*
— *Kivel zsémbelek majd, pirongatva kit tanítok jární,
hisz olyan szórakozott volt néha, mint a legkisebb fiam.*
— *Füstölő pipámért az asztalon ki perel majd velem?
kinek hallok noszogató szavát: kelj már föl, apjuk, ideje.*
— *Kihez sietek majd haza egy-egy újsággal a piacról?
szentmisére inget, nadrágot kinek vasalok?*
— *Ki simítja meg arcomat a meleg szóval: borotválkozz már meg!
és ki viszi el innen az ágyat, ahol ő feküdt? —*

*hisz egyikünknek előbb kell elmennie,
egyikünknek előbb kell kilépnie
az ajtón:*

*mert túl keskeny a halál ajtaja —
egyszerre csak egy élet terhe fér ki rajta.*

HÍD NINCS

*A lap a bemocskoló
szavak ellenére is
maradjon tiszta.
Tiszta, mint a semmi,
mielőtt megfogam.
Tiszta, mint a tavaszi nap,
mit hajnalra patyolatra
havaz a hó.
És tiszta, mint amilyen
[maradhatnál,
ha nem lennél,*

*semők, sem én.
Ez a lap vala az Isten,
többé nem az,
miután ember esdte és megölte.
Ez az oldal vala a mag —
fa lett belőle,
hogy legyen bitófa.
Maradjon tiszta ez a lap,
mint szakadék fölött a borzalom —
hid nincs.*

Dudás Kálmán fordításai